

CILVĒKTIESĪBAS UN IZGLĪTĪBA CILVĒKTIESĪBU JOMĀ

Natalja Gudakovska un Aleksandrs Milovs
Rīga, 17.05.2016.

DARBNĪCA

- Cilvēktiesības
- Izglītība cilvēktiesību jomā un kompetences
- Sociālā darbinieka kompetences darbam ar klientiem bēgļiem, patvēruma meklētājiem
- Darbības plāns un individuālais plāns
- Izvērtēšana

- Uzrakstiet savā kladē jautājumu, uz kuru vēlaties atrast atbildi šodien.

DOMINO

**Mīlestība var atrisināt visas
starpkultūru problēmas**

**Bēgļiem jābūt tādām pašām
tiesībām kā Latvijas
pilsoņiem**

**Bēgļi bagātina mūsu
sabiedrību**

**Bēgļi veiksmīgi integrēties
Latvijas sabiedrībā**

**Bēgļu dēļ vietējiem
iedzīvotājiem pietrūks
darba un mājokļa**

**Cilvēkam, kurš atbraucis uz
Latviju, ir jāatsakās no
savas tautas tradīcijām, kas
nav raksturīgas latviešiem**

**Musulmaņi nevar pilnvērtīgi
integrēties Latvijas
sabiedrībā**

**Tās ir manas tiesības - būt
aizspriedumainam**

Man nav aizspriedumu

**Aizspriedumi vienmēr noved
līdz diskriminācijai**

**Kuru no apgalvojumiem
vēlaties pārveidot un kā?**

KAS ES ESMU?

Kas man ir nepieciešams, lai dzīvotu pilnvērtīgu un cilvēka cienīgu dzīvi?

CILVĒKTIESĪBAS

- Cilvēktiesību idejas centrā ir divas pamatvērtības.
- Pirmā vērtība ir cieņa pret cilvēku, un otrā - vienlīdzība.
- CT - pamata standarti, kas ir nepieciešami, lai cilvēks dzīvotu cilvēka cienīgu dzīvi.

Visi cilvēki piedzimst brīvi un **vienlīdzīgi** savā cieņā un tiesībās. Viņiem ir saprāts un sirdsapziņa, un viņiem citam pret citu jāizturas brālības garā.

ANO Cilvēktiesību deklarācija, 1.pants

KAS IR CILVĒKTIESĪBAS?

- ◉ CT - pamata standarti, kas ir nepieciešami, lai cilvēks dzīvotu cilvēka cienīgu dzīvi.
  - Universālas (VISIEM CILVĒKIEM)
  - Neatsavināmas (TĀPĒC, KA CILVĒKS)
  - Savstarpēji saistītas (VISAS-VIENS VESELUMS)
- Nav absolūtas, ir izņēmumi (ierobežojumi atsevišķos gadījumos)
- Saistītas ar vērtībām: vienlīdzība, cilvēkcienā (dignity), cieņa.
- Pastāv BEZ «cilvēka pienākumiem»

«CILVĒKTIESĪBU» VEIDI

- **Pilsoniskās un politiskās tiesības (BRĪVĪBAS) - 1.paaudze**
- **Sociālās, ekonomiskās un kultūras tiesības - 2.paaudze**
- **Kolektīvās tiesības(miers, atbrūošanās, apkārtējā vide) - 3.paaudze**

“Kultūra ir tas, kas cilvēkā turpina dzīvot arī tad, kad cilvēks visu pārējo ir aizmirsis.”

Emīls Henriots (Emile Henriot)

Kur var atrast cilvēktiesības “drukātā” veidā?

ĪPAŠU GRUPU AIZSARDZĪBA

Bēgļi

- Bēgļu tiesības garantē 1951. gada Konvencija par bēgļa statusu un ANO Augstais komisārs bēgļu jautājumos (*UNHCR*).
- Reģionālā sistēma ar specifisku bēgļu aizsardzības dokumentu ir Āfrikā, kur 1969. gadā tika pieņemta **ĀVO Konvencija**, kas regulē īpašus bēgļu problēmu aspektus, bet Eiropā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencija (*ECHR*) piedāvā papildu aizsardzību.

SOCIĀLĀS TIESĪBAS

- Šīs tiesības ir saistītas ar to, kā cilvēki dzīvo un strādā kopā, un arī ar dzīves pamatvajadzībām.
- Balstās uz tādām idejām, kā vienlīdzība un garantēta pieeja svarīgākajām sociālajām un ekonomiskajām precēm, pakalpojumiem un iespējām.
- Nodrošinot šīs tiesības tiek ņemts vērā: pieeja, «atļautība», adaptivitāte (vietējām kontekstam).

KUR VAR ATRAST SOCIĀLĀS TIESĪBAS “DRUKĀTĀ VEIDĀ”?

- ◉ Starptautiskajā ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību paktā (*ICESCR*)
- ◉ Eiropas Sociālajā Hartā

SOCIĀLĀS TIESĪBAS

- ◉ Mājoklis
- ◉ Veselības aprūpe
- ◉ Izglītība
- ◉ Nodarbinātība
- ◉ Tiesiskā un sociālā aizsardzība
- ◉ Pārvietošanās brīvība
- ◉ Nediskriminācija

ICJ -TIESĪBAS

“Izglītības mērķim jābūt pilnīgai personības attīstībai, un tai jāstiprina cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana. Izglītībai ir jāveicina savstarpējā saprašanās, iecietība un draudzība starp visām tautām, rasu un reliģiskajām grupām un Apvienoto Nāciju Organizācijas darbība miera uzturēšanā...”

ANO Cilvēktiesību deklarācija, 26.2.pants

ICJ -TIESĪBAS

«... izglītības programmas un pasākumi, kuri centrēti uz vienlīdzības un cieņas pret cilvēku veicināšanu, kopā ar citām programmām, tādām kā starpkultūru mācīšanās un minoritāšu līdzdalības un tiesību paplašināšana»

*Oficiālā izglītības cilvēktiesību jomā definīcija
Eiropas Padomes Jaunatnes programmā*

ICJ - TRANSVERSĀLĀ

KOMPETENCES

Kopīgs darbs pie kompetenču izpratnes

Zināšanas

Prasmes, iemaņas

Attieksmes, uzvedība

PRAKTISKAIS UZDEVUMS

Izglītība cilvēktiesību jomā -
kompetences

Kas parādījās uzdevumā?

SOCIĀLĀ DARBINIEKA KOMPETENCES

Kompetenču karte

**Kādas kompetences ir
nepieciešamas sociālajam
darbiniekam darbam ar
klientiem - bēgļiem?**

**PALDIĒS PAR UZMANĪBU
UN AKTĪVU DARBU!**

**BIEDRĪBA "LĪDZDALĪBAS PLATFORMA"
DZIRNAVU 87 - 314, RĪGA**

E-PASTS: PARTICIPATIONFORALL@GMAIL.COM

FB: WWW.FACEBOOK.COM/PARTICIPATION.PLATFORM

ALEKSANDRS MILOVS M.T. 29700470

NATAĻJA GUDAKOVSKA M.T. 29452445